

РАЗЛАГАНЕ НА ОБЩИЯ ПРИРАСТ НА ТОТАЛНИЯ ТРУДОВ ПОТЕНЦИАЛ
ЗА ПЕРИОДА 31.12.1992-31.12.1997 Г. ПО ПРИЧИНИ ЗА ФОРМИРАНЕ

Прирасти	Мъже		Жени	
	човекогодина	%	човекогодина	%
Общо	-8137051	-7.04	-8841674	-7.37
В т. ч. прираст, дължащ се на:				
Изменение на броя на населението	-3440142	-2.98	-2155261	-1.80
Изменение на възрастовата структура	-2436095	-2.11	-3866877	-3.22
Изменение на единичните трудови потенциали	-2416147	-2.09	-2968626	-2.47
Едновременно изменение на броя на населението и на единичните трудови потенциали	71959	0.06	53306	0.04
Едновременно изменение на броя на населението и на възрастовата структура	72553	0.06	69435	0.06
Едновременно изменение на възрастовата структура и на единичните трудови потенциали	11152	0.01	26830	0.02
Едновременно изменение на трите фактора	-332	-0.00	-482	-0.00

Източници: собствени изчисления на базата на информация от:

Население, НСИ, 1993, с. 162-163;

Население, НСИ, 1998, с. 97-98;

Инвалидите в България. Резултати от преброяването на населението към 4.12.1992 година, том VII, НСИ, 1995, с. 2-6;

Статистически справочник "Пенсиум" 1997, НОИ, 1998, с. 112, 116.

5. Намалението на единичните трудови потенциали като фактор при мъжете е на трето място, а при жените - на второ. Както вече беше посочено, единичните трудови потенциали зависят от възрастовата смъртност и инвалидност. При изчисляването им обаче смъртността и инвалидността се комбинират по един сравнително сложен начин, което прави невъзможно разграничаването им с помощта на статистически или математически методи. Това налага да се използва един косвен подход (Mathers, 1998), свързан с успоредното разглеждане на трудовия и **жизнения потенциал** на населението. Жизненият потенциал най-общо се дефинира като брой години, респ. човекогодина, които едно лице или група лица се очаква да преживеят. Част от тези години (човекогодина) са трудоспособни, а другата част са **загуби поради инвалидност**. Това разграничение е илюстрирано в таблици 3 и 4. От таблиците се вижда, че инвалидността при жените е по-голяма в сравнение с мъжете и се увеличава през разглеждания период, докато при мъжете намалява.